

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 4. júla 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych a obchodných veciach – Súdna právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v občianskych a obchodných veciach – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 7 bod 2 – Právomoc vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zo zmluvného vzťahu – Miesto, kde vznikla škoda – Kartel vyhlásený za nezlučiteľný s článkom 101 ZFEÚ a článkom 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore – Dcérske spoločnosti usadené v rôznych členských štátoch – Priama škoda, ktorá vznikla výlučne dcérskymi spoločnosťami – Žaloba o náhradu škody podaná materskou spoločnosťou – Pojem „hospodárska jednotka““

Vo veci C-425/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko) zo 7. júna 2022 a doručený Súdnemu dvoru 28. júna 2022, ktorý súvisí s konaním:

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.

proti

Mercedes-Benz Group AG,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu piatej komory, sudcovia M. Ilešič (spravodajca), I. Jarukaitis a D. Gratsias,

generálny advokát: N. Emiliou,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., v zastúpení: G. Kutai, D. Petrányi a Sz. Szendrő, ügyvédek,

* Jazyk konania: maďarčina.

- Mercedes-Benz Group AG, v zastúpení: K. Hetényi, M. Kovács a A. Turi, ügyvédek, M. Kocí a C. von Köckritz, Rechtsanwälte,
 - česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, A. Edelmannová a J. Vlácil, splnomocnení zástupcovia,
 - Európska komisia, v zastúpení: V. Bottka, G. Meessen a S. Noë, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. februára 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 bodu 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (ďalej len „MOL“) a spoločnosťou Mercedes-Benz Group AG vo veci žaloby o náhradu škody, ktorú MOL podala z dôvodu ujmy, o ktorej usudzuje, že jej vznikla v dôsledku protisúťažných postupov spoločnosti Mercedes-Benz Group, ktorých sa táto dopustila v rozpore s článkom 101 ZFEÚ a článkom 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3, ďalej len „Dohoda o EHP“).

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 864/2007

- 3 Odôvodnenie 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (RÍM II) (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 40) znie:
„Vecná pôsobnosť a ustanovenia tohto nariadenia by mali byť zlučiteľné s [nariadením č. 1215/2012] a nástrojmi, ktoré sa zaoberajú rozhodným právom pre zmluvné záväzky.“
- 4 Článok 6 ods. 3 písm. a) tohto nariadenia, nazvaný „Nekalá súťaž a konanie obmedzujúce slobodnú súťaž“, stanovuje:
„Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z obmedzenia hospodárskej súťaže sa spravuje právnym poriadkom krajiny, na ktorej trhu má obmedzenie účinkov alebo by mohlo mať účinok.“

Nariadenie č. 1215/2012

5 Odôvodnenia 15 a 16 nariadenia č. 1215/2012 znejú:

„(15) Normy právomoci by mali byť ľahko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného. Právomoc založená na tomto kritériu by mala byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet sporu alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iný hraničný ukazovateľ. Bydlisko právnickej osoby treba definovať osobitne, aby boli spoločné pravidlá prehľadnejšie a vyhlo sa konfliktu právomoci.“

(16) Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho riadneho výkonu súdnictva. Existencia takejto úzkej väzby by mala zaručiť právnu istotu a vylúčiť, že osoba by bola žalovaná na súde členského štátu, s čím [ktorého právomoc – *neoficiálny preklad*] nemohla rozumne predvídať. Je to dôležité predovšetkým v prípade sporov týkajúcich sa mimozmluvných záväzkov vyplývajúcich z porušenia práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti vrátane poškodzovania dobrého mena.“

6 Podľa článku 4 ods. 1 tohto nariadenia:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

7 Článok 5 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 [kapitoly II].“

8 Kapitola II nariadenia č. 1215/2012 s názvom „Právomoc“ obsahuje okrem iného oddiel 2, nazvaný „Osobitná právomoc“. Článok 7 bod 2 tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v tomto oddiele 2, znie:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte:

...

2. vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 MOL, spoločnosť so sídlom v Maďarsku, vlastní väčšinové podiely vo viacerých dcérskych spoločnostiach so sídlom v rôznych členských štátoch, ktorými sú konkrétne spoločnosti Moltrans Kft. so sídlom v Maďarsku, INA d.d. so sídlom v Chorvátsku, Panta Distribuzione SpA a Nelsa Srl so sídlom v Taliansku, Roth Energie GmbH so sídlom v Rakúsku, ako aj Sloznaft a. s. so sídlom na Slovensku.

10 Dňa 19. júla 2016 prijala Európska komisia rozhodnutie C(2016) 4673 final týkajúce sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (Vec AT.39824 – Nákladné vozidlá) (Ú. v. EÚ C 108, 2017, s. 6).

- 11 Týmto rozhodnutím Komisia konštatovala existenciu kartelu, ktorého účastníkmi boli Mercedes-Benz Group a pätnásť medzinárodných výrobcov nákladných vozidiel. Komisia usúdila, že tento kartel, ktorého cieľom bola koordinácia cien na úrovni sadzobníkov hrubých cien stredne ťažkých a ťažkých nákladných vozidiel, predstavoval pokračujúce porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP, ktoré zakazujú kartely a iné obmedzujúce obchodné praktiky. Komisia sa domnievala, že toto porušenie trvalo od 17. januára 1997 do 18. januára 2011 a vzťahovalo sa na celý Európsky hospodársky priestor.
- 12 Dcérske spoločnosti materskej spoločnosti MOL počas obdobia uvedeného porušenia nepriamo nakúpili alebo získali na lízing od spoločnosti Mercedes-Benz Group celkovo 71 nákladných vozidiel.
- 13 Dňa 14. októbra 2019 podala MOL proti spoločnosti Mercedes-Benz Group na Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko) žalobu o náhradu škody, na podporu ktorej tvrdila, že jej vznikla ujma zodpovedajúca sume, ktorú jej dcérske spoločnosti neopodstatnene zaplatili navyše z dôvodu protisúťažného správania sankcionovaného Komisiou.
- 14 V rámci tejto žaloby MOL vychádzala z pojmu „hospodárska jednotka“. Odvolávala sa tak na medzinárodnú právomoc maďarských súdov na základe článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, pričom tvrdila, že jej sídlo ako centrum hospodárskych a finančných záujmov skupiny podnikov, ktorú tvorí spolu so svojimi dcérskymi spoločnosťami, je miestom, kde došlo ku „skutočnosti, ktorá zakladá... nárok [na náhradu škody]“, v zmysle tohto ustanovenia.
- 15 Mercedes-Benz Group vzniesla námietku nedostatku právomoci, pričom nesúhlasila s tým, že by uvádzané ustanovenie mohlo založiť právomoc súdu, na ktorý bola podaná žaloba.
- 16 Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) tejto námietke vyhovel a podotkol, že norma osobitnej právomoci upravená v článku 7 bode 2 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať reštriktívne a môže sa uplatniť len v prípade, že existuje osobitne úzka väzba medzi súdom, na ktorý bola žaloba podaná, a predmetom sporu. V tejto súvislosti uvedený súd konštatoval, že umelo zvýšené ceny nezaplatila MOL, ale jej dcérske spoločnosti so sídlom v iných členských štátoch Európskej únie, ktoré tak boli predmetným narušením hospodárskej súťaže poškodené. Pokiaľ ide o škodu, ktorá vznikla spoločnosti MOL, táto bola čisto finančného charakteru, čo neumožňovalo považovať sídlo spoločnosti MOL za miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, v zmysle článku 7 bodu 2 tohto nariadenia, a nepostačovalo na uznanie právomoci maďarského súdu.
- 17 Rozhodnutie tohto súdu bolo v odvolacom konaní potvrdené Fővárosi Ítéltábla (Odvolací súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko), ktorý rozhodol, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa teória hospodárskej jednotky uplatňuje len na účely preukázania zodpovednosti za porušenie práva hospodárskej súťaže a že v podstate platí, že poškodená osoba sa na ňu nemôže odvolávať na účely určenia súdu, ktorý má právomoc. Uvedený súd poukázal na to, že v súlade s rozsudkom z 21. mája 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335), mala byť právomoc podľa článku 7 bodu 2 uvedeného nariadenia určená na základe sídla poškodeného podniku, a nie na základe sídla jeho materskej spoločnosti.
- 18 MOL podala kasačný opravný prostriedok na Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko), ktorým sa domáhala toho, aby tento súd zrušil uznesenie Fővárosi Ítéltábla (Odvolací súd hlavného mesta Budapešť) a aby sa pokračovalo v konaní na súdoch, ktoré konali vo veci predtým.

- 19 MOL v podstate tvrdila, že teória hospodárskej jednotky je relevantná na účel posúdenia právomoci maďarských súdov v spore vo veci samej a že ako subjekt, ktorý má výlučnú kontrolu nad skupinou podnikov, ktorú tvorí so svojimi dcérskymi spoločnosťami, je priamo zapojená do fungovania – či už ziskového alebo stratového – týchto dcérskych spoločností.
- 20 Mercedes-Benz Group odpovedala, že žalobkyňa vo veci samej nekúpila žiadne z nákladných vozidiel, ktoré sú dotknuté predmetným kartelom, a teda jej nevznikla žiadna ujma. Okrem toho tvrdila, že teória hospodárskej jednotky nie je uplatniteľná na určenie právomoci maďarských súdov a že takýto prístup nie je podporený judikatúrou Súdneho dvora.
- 21 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že judikatúra Súdneho dvora umožňuje obeti protisúťažného postupu podať žalobu o náhradu škody proti ktorémukoľvek z právnych subjektov, ktoré tvoria hospodársku jednotku. Súdny dvor sa však v rámci výkladu článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 doteraz nevyjadril k otázke, či sa na teóriu hospodárskej jednotky možno oprávnenne odvolávať v prípade, že je táto hospodárska jednotka obeťou, a nie pôvodcom protisúťažného konania.
- 22 Za týchto okolností Kúria (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Ak materská spoločnosť podá žalobu o náhradu škody spôsobenej protisúťažným správaním inej spoločnosti s cieľom získať náhradu škody, ktorá týmto správaním vznikla výlučne jej dcérskymi spoločnosťami, môže sa právomoc súdu určiť podľa sídla materskej spoločnosti ako miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, v zmysle článku 7 bodu 2 nariadenia [č. 1215/2012]?
2. Je na účely uplatňovania článku 7 bodu 2 nariadenia [č. 1215/2012] relevantná skutočnosť, že v čase, keď došlo k jednotlivým nadobudnutiam, ktoré sú predmetom sporu, nie všetky dcérske spoločnosti patrili ku skupine spoločností materskej spoločnosti?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 23 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 7 bod 2 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá... nárok [na náhradu škody]“, zahŕňa sídlo materskej spoločnosti, ktorá podá žalobu o náhradu škody vzniknutej výlučne jej dcérskymi spoločnosťami z dôvodu protisúťažného správania tretej osoby v zmysle článku 101 ZFEÚ, ak sa tvrdí, že táto materská spoločnosť a tieto dcérske spoločnosti sú súčasťou tej istej hospodárskej jednotky.
- 24 Na úvod treba pripomenúť, že, tak ako vyplýva z ustálenej judikatúry, výklad ustanovenia práva Únie vyžaduje zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj kontext, do ktorého patrí, ako aj ciele a účel, ktorý sleduje akt, ktorého je súčasťou (pozri najmä rozsudok z 8. februára 2024, Inkreal, C-566/22, EU:C:2024:123, bod 15).

- 25 Pokiaľ ide o znenie článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, z tohto ustanovenia vyplýva, že osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti na súdoch podľa miesta, kde „došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok“.
- 26 Súdny dvor opakovane rozhodol, že pojem „miesto, kde došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok na náhradu škody]“ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42), ktorý zodpovedá článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, sa týka tak miesta, kde vznikla škoda, ako aj miesta, kde došlo k príčinnej udalosti, ktorá viedla k tejto škode, a teda že žalovaného možno žalovať podľa výberu žalobcu na súde jedného alebo druhého z týchto dvoch miest (rozsudok z 15. júla 2021, Volvo a i., C-30/20, EU:C:2021:604, bod 29, ako aj citovaná judikatúra).
- 27 Súdny dvor už mal príležitosť uviesť, a to v rozsudku z 29. júla 2019, Tibor-Trans (C-451/18, EU:C:2019:635, bod 33), ktorý sa týkal toho istého porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, ako je porušenie, o aké ide v spore vo veci samej, že keď sa trh dotknutý protisúťažným správaním nachádza v členskom štáte, na ktorého území uvádzaná škoda údajne vznikla, treba konštatovať, že miesto, kde vznikla škoda, sa na účely uplatnenia článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 nachádza v tomto členskom štáte (pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 15. júla 2021, Volvo a i., C-30/20, EU:C:2021:604, bod 31).
- 28 Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že pojem „miesto, kde došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok na náhradu škody]“, nemožno vykladať extenzívne v tom zmysle, že zahŕňa každé miesto, kde sa dajú pocítiť škodlivé následky skutočnosti, ktorá už spôsobila škodu vzniknutú v skutočnosti na inom mieste. V dôsledku toho spresnil, že tento pojem nemožno vykladať tak, že zahŕňa miesto, kde poškodený podľa svojho tvrdenia utrpel majetkovú ujmu následne po prvotnej škode, ktorá vznikla a ktorú utrpel v inom štáte (rozsudok z 29. júla 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 29 Súdny dvor tiež rozhodol, že škoda, ktorá je len nepriamym dôsledkom ujmy utrpenej pôvodne inými priamo poškodenými osobami, ktorým škoda vznikla na mieste odlišnom od toho, kde nepriamo poškodený následne utrpel škodu, nemôže založiť súdnu právomoc na základe článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, bod 29 a citovanú judikatúru).
- 30 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v prejednávanej veci len dcérske spoločnosti so sídlom v rôznych členských štátoch priamo utrpeli škodu uvádzanú spoločnosťou MOL, a to konkrétne sumu zaplatenú navyše z dôvodu umelo zvýšených cien uplatňovaných na nákup alebo získanie na lízing 71 nákladných vozidiel, o ktoré ide vo veci samej, v nadväznosti na tajné dohody zakladajúce jediné a pokračujúce porušenie článku 101 ZFEÚ.
- 31 Treba teda konštatovať, že na základe miesta, kde vznikla škoda, o ktorú ide vo veci samej, má medzinárodnú a územnú právomoc buď súd, v ktorého obvode dcérska spoločnosť, ktorá sa považuje za poškodenú, nakúpila alebo získala na lízing tovary dotknuté uvedenými dohodami, alebo, v prípade nákupu alebo získania na lízing zo strany tejto dcérskej spoločnosti na viacerých miestach, súd, v ktorého obvode sa nachádza jej sídlo.

- 32 Napriek tomu, že samotná MOL takéto nákladné vozidlá nenadobudla, a teda jej ani nevznikla priama škoda z dôvodu uvedeného porušenia, tvrdí, že pojem „miesto, kde došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok na náhradu škody]“ sa má vykladať s ohľadom na pojem „hospodárska jednotka“, ktorý sa používa v práve hospodárskej súťaže.
- 33 V tejto súvislosti treba poznamenať, že vo všeobecnosti sa usudzuje, že materská spoločnosť a jej dcérska spoločnosť tvoria hospodársku jednotku v podstate vtedy, keď je dcérska spoločnosť pod rozhodujúcim vplyvom materskej spoločnosti a nekoná samostatne (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. apríla 2017, Akzo Nobel a i./Komisia, C-516/15 P, EU:C:2017:314, body 52 a 53, ako aj zo 6. októbra 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 43].
- 34 V takejto situácii sa bude celá skupina považovať za „podnik“, ktorému sú adresované pravidlá práva hospodárskej súťaže, ktoré musia členovia skupiny ako celok dodržiavať, pričom vzniká spoločná a nerozdielna zodpovednosť (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, body 39 až 44 a citovanú judikatúru).
- 35 V predmetnom prípade MOL tvrdí, že vzhľadom na to, že porušenie práva hospodárskej súťaže zakladá spoločnú a nerozdielnú zodpovednosť v rámci hospodárskej jednotky ako celku, malo by dôjsť k obrátenému uplatneniu tejto zásady v prípade návrhu na náhradu škody vyplývajúcej z porušenia práva hospodárskej súťaže, ktoré sa dotýka člena hospodárskej jednotky.
- 36 Podľa spoločnosti MOL nemôže mať pojem „hospodárska jednotka“ odlišný význam v závislosti od toho, či má dotknutý podnik postavenie žalobcu alebo žalovaného. V dôsledku toho sa podľa jej názoru za „miesto, kde vznikla škoda“ na účely uplatnenia článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 má považovať miesto sídla materskej spoločnosti, aj keď priama škoda vznikla výlučne dcérskym spoločnostiam tejto spoločnosti.
- 37 Tak ako uvádza generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov, treba v prvom rade poukázať na to, že argumentácia uvádzaná spoločnosťou MOL nie je podložená judikatúrou Súdneho dvora. Ďalej je v rozpore so zásadami, na ktorých je založené pravidlo právomoci stanovené v článku 7 bode 2 nariadenia č. 1215/2012, konkrétne s cieľom blízkosti a predvídateľnosti noriem právomoci a s cieľom koherentnosti medzi súdom, ktorý má právomoc, a rozhodným právom. Napokon pre možnosť domáhať sa náhrady škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže nie je prekážkou neuplatniteľnosť teórie hospodárskej jednotky pri určení „miesta, kde vznikla škoda“, na účely uplatnenia článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 za podmienok, o aké ide vo veci samej.
- 38 Pokiaľ ide o ciele blízkosti a predvídateľnosti noriem právomoci, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva jednak to, že sudy členského štátu, v ktorom sa nachádza dotknutý trh, sú najvhodnejšie na preskúmanie takýchto žalôb o náhradu škody, a jednak to, že hospodársky subjekt, ktorý sa dopustil protisúťažného správania, môže odôvodnene očakávať, že bude žalovaný na súdoch podľa miesta, kde toto správanie narušilo pravidlá zdravej hospodárskej súťaže (rozsudok z 29. júla 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, bod 34).
- 39 Okrem toho podľa odôvodnenia 15 nariadenia č. 1215/2012 by normy právomoci mali vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného na základe článku 4 tohto nariadenia.

- 40 Pokiaľ ide o cieľ koherencie medzi súdom, ktorý má právomoc, a rozhodným právom, Súdny dvor rozhodol, že také určenie, podľa ktorého sa miesto, kde vznikla škoda, nachádza na dotknutom trhu, je tiež v súlade s požiadavkami koherencie stanovenými v odôvodnení 7 nariadenia č. 864/2007, keďže podľa článku 6 ods. 3 písm. a) tohto nariadenia rozhodným právom v prípade žalôb o náhradu škody v súvislosti s obmedzením hospodárskej súťaže je právo krajiny, na ktorej trhu má obmedzenie účinkov alebo by mohlo mať účinok (rozsudok z 15. júla 2021, Volvo a i., C-30/20, EU:C:2021:604, body 31 a 32, ako aj citovaná judikatúra).
- 41 Okrem toho, pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa prekážky možnosti domáhať sa náhrady škody vyplývajúcej z porušenia práva hospodárskej súťaže, ktorá je údajne dôsledkom neuplatniteľnosti pojmu „hospodárska jednotka“ na určenie „miesta, kde vznikla škoda“, na účely uplatnenia článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, treba konštatovať, rovnako ako generálny advokát v bode 97 svojich návrhov, že normy právomoci nebránia osobám, ktoré sú údajne poškodené protisúťažným konaním, uplatniť si svoje práva na náhradu škody.
- 42 Podľa hlavnej normy určujúcej právomoc súdu, ktorá vyplýva z nariadenia č. 1215/2012, môžu osoby poškodené takýmto porušením vždy podať žalobu na súd podľa miest bydliska porušiteľa, v súlade s článkom 4 ods. 1 tohto nariadenia.
- 43 Ako však bolo pripomenuté v bode 27 tohto rozsudku, článok 7 bod 2 nariadenia č. 1215/2012 umožňuje v rámci trhu dotknutého tajnými dohodami o stanovovaní cien tovaru a ich zvyšovaní podať žalobu buď na súd, v ktorého obvode podnik tvrdiaci, že mu bola spôsobená škoda, kúpil tovar dotknutý uvedenými dohodami, alebo na súd, v ktorého obvode sa nachádza sídlo daného podniku, ak ku kúpe vykonanej týmto podnikom došlo na viacerých miestach (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júla 2021, Volvo a i., C-30/20, EU:C:2021:604, bod 43).
- 44 Cieľ blízkosti a predvídateľnosti noriem právomoci a cieľ koherencie medzi súdom, ktorý má právomoc, a uplatniteľným právom, ako aj neexistencia prekážky možnosti domáhať sa náhrady škody vyplývajúcej z porušenia práva hospodárskej súťaže, ktoré sa dotýka člena hospodárskej jednotky, teda bránia tomu, aby sa uskutočnilo obrátené uplatnenie pojmu „hospodárska jednotka“ na určenie miesta, kde vznikla škoda, na účely uplatnenia článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012.
- 45 Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že cieľ právnej istoty vyžaduje, aby vnútroštátny súd, ktorému bola vec predložená, mohol ľahko rozhodnúť o svojej vlastnej právomoci bez toho, aby bol nútený uskutočniť meritórne preskúmanie veci (rozsudky z 28. januára 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, bod 61, a z 8. februára 2024, Inkreal, C-566/22, EU:C:2024:123, bod 27).
- 46 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 7 bod 2 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá... nárok [na náhradu škody]“, nezahŕňa sídlo materskej spoločnosti, ktorá podá žalobu o náhradu škody vzniknutej výlučne jej dcérskym spoločnostiam z dôvodu protisúťažného správania tretej osoby, ktoré predstavuje porušenie článku 101 ZFEÚ, a to ani pokiaľ sa tvrdí, že táto materská spoločnosť a tieto dcérske spoločnosti sú súčasťou tej istej hospodárskej jednotky.

O druhej otázke

- 47 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je na účely uplatnenia článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 relevantná okolnosť, že v čase nákupu určitého tovaru, ktorý bol predmetom porušenia článku 101 ZFEÚ, dotknuté dcérske spoločnosti ešte neboli ovládané materskou spoločnosťou.
- 48 Treba uviesť, že táto otázka vychádza z premisy, že by sa článok 7 bod 2 nariadenia č. 1215/2012 dal vykladať v tom zmysle, že pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá... nárok [na náhradu škody]“, sa môže vzťahovať na sídlo materskej spoločnosti, ktorá podá žalobu o náhradu priamych škôd, ktorá vznikla jej dcérskym spoločnostiam z dôvodu protisúťažného správania tretej osoby.
- 49 Vzhľadom na odpoveď, ktorá je poskytnutá na prvú otázku, netreba odpovedať na druhú otázku.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 7 bod 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach

sa má vykladať v tom zmysle, že:

pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá... nárok [na náhradu škody]“, nezahŕňa sídlo materskej spoločnosti, ktorá podá žalobu o náhradu škody vzniknutej výlučne jej dcérskym spoločnostiam z dôvodu protisúťažného správania tretej osoby, ktoré predstavuje porušenie článku 101 ZFEÚ, a to ani pokiaľ sa tvrdí, že táto materská spoločnosť a tieto dcérske spoločnosti sú súčasťou tej istej hospodárskej jednotky.

Podpisy